

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา วิจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล .
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรในการวิจัย คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการประเมินและติดตามแผนอปท. ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกได้ ดังนี้

คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	53	คน
สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	308	คน
พนักงานส่วนท้องถิ่น	จำนวน	492	คน
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	จำนวน	149	คน
รวมจำนวน		1,002	คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 285 คน โดยได้จากการคำนวณ จากสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727) จำแนกได้ ดังนี้

คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	53	คน
สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	75	คน
พนักงานส่วนท้องถิ่น	จำนวน	117	คน
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	จำนวน	40	คน
	รวมจำนวน	285	คน

โดยได้จาก การสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน่ ดังนี้

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2548 : 25)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้

เกิดขึ้นร้อยละ 0.05

แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง

$$(n) = \frac{1,002}{1 + 1,002 (0.05)^2} = 285$$

สรุปได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 285 คน และหาสัดส่วนจากกลุ่มประชากรด้วยการสุ่มตัวอย่างจำนวนประชากร โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ การคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

$$\text{ตัวอย่างสามารถ} \quad \frac{67 \times 285}{1,002} = 19$$

เสร็จแล้วนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่นเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและผลการคำนวณค่าบอกลื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การจำแนกจำนวน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดนครพนม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อบต. อาจสามารถ		
คณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่น	4	4
ส.อบต.	22	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	30	7
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	11	3
รวม	67	19
อบต. นาราชควาย		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	22	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	30	7
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	11	4
รวม	67	19
อบต. นาทราย		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	18	4
พนักงานส่วนท้องถิ่น	29	7
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	9	2
รวม	60	17
อบต. โพน์ตาก		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	18	4
พนักงานส่วนท้องถิ่น	40	10
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	9	2
รวม	71	20

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อบต. บ้านผึ้ง		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	46	12
พนักงานส่วนท้องถิ่น	35	9
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	23	6
รวม	108	31
อบต. กุรุคุ		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	20	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	25	6
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	10	2
รวม	59	17
อบต. วังตามัว		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	20	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	37	9
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	10	2
รวม	71	20
อบต. ท่าค้อ		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	28	7
พนักงานส่วนท้องถิ่น	35	8
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	14	4
รวม	81	23

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อบต. คำเตย		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	36	10
พนักงานส่วนท้องถิ่น	34	8
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	18	4
รวม	92	26
อบต. ขามเต่า		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	22	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	45	11
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	11	3
รวม	82	23
อบต. ดงขวาง		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	22	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	39	10
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	11	3
รวม	76	22
อบต. บ้านกลาง		
คณะผู้บริหาร	4	4
ส.อบต.	22	5
พนักงานส่วนท้องถิ่น	29	7
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	11	3
รวม	67	19

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทศบาลตำบลหนองญาติ		
คณะผู้บริหาร	5	5
สท.	12	3
พนักงานส่วนท้องถิ่น	72	18
คณะกรรมการประเมินและติดตามแผน อปท.	12	3
รวม	101	29
รวมทั้งหมด	1,002	285

เมื่อผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี (Simple Random Sampling) สุ่มอย่างง่ายเพื่อหาตัวแทน โดยการจับฉลากตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เพื่อเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม ขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทขององค์กรท้องถิ่น ซึ่งเป็นแบบสอบถามรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางการเมืองภายใน ปัจจัยทางการเมืองภายนอก และปัจจัยทางการบริหาร โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดน้ำหนักให้	5 คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดน้ำหนักให้	4 คะแนน
เฉยๆ	กำหนดน้ำหนักให้	3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย กำหนดน้ำหนักให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดน้ำหนักให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

มากที่สุด กำหนดน้ำหนักให้ 5 คะแนน

มาก กำหนดน้ำหนักให้ 4 คะแนน

ปานกลาง กำหนดน้ำหนักให้ 3 คะแนน

น้อย กำหนดน้ำหนักให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดน้ำหนักให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยทำขึ้นเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและตำราต่างๆทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำไปเป็น

ข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถาม นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครบถ้วน ครอบคลุมทั้งเนื้อหา และรูปแบบ

2.4 นำเอาร่างแบบสอบถาม ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ

ทั้ง 3 ท่าน เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249)

ในการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจะใช้วิธีการตรวจสอบด้วยค่า IOC (Index of item Conguence) ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาที่

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

3.1.1 นางณัฏยา สารวรรณ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองคำ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) และศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและความถูกต้องของภาษา

3.1.2 นายสว่าง บรรหาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสุขเกษม ตำบลโพธิ์ตาก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี การวัดผลประเมินผล ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

3.1.3 นายรังสรรค์ แก้วซัง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลขามเต่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหา

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่า IOC ผลความสอดคล้องมีค่า 1 ไปทดลองใช้ (Try out) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.22 ถึง 0.89 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ ได้ค่าเท่ากับ .97

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประสานขอความร่วมมือ คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการประเมิน อปท. ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. ให้มีผู้ช่วยศึกษาในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 คน ต่อหนึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจกจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และลงเก็บข้อมูลตามจำนวน ทั้ง 13 อปท. ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือก
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วดำเนินการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ข้อมูลทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาประมวลผลข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์เพื่อศึกษา การนำหลักธรรมมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เถกเกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5) คำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องคะแนนของระดับชั้น จะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมาย ปีจจัยที่

มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบ ดังนี้

ระดับคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับน้อยที่สุด

ระดับคะแนน 1.81-2.60 หมายถึง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับน้อย

ระดับคะแนน 2.61-3.40 หมายถึง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 3.41-4.20 หมายถึง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับมาก

ระดับคะแนน 4.21-5.00 หมายถึง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลัก
ธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วย
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)
โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์
กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มี
เลย ดังตารางที่ 4 (Hinkle D. E. 1998 : 118)

ตารางที่ 4 ค่าระดับของความสัมพันธ์

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ โดยการวิเคราะห์แบบแจกแจงความถี่สำหรับ
คำถามแบบปลายเปิด และอธิบายลักษณะเป็นเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY